

OSLO OG OMLAND FRILUFTSRÅD

Samarbeidsorgan til behandling av spørsmål som berører friluftsliv og naturvern, herunder sikring og bruk av friluftsområder i Akershus, Buskerud, Oppland og Oslo.

Kontor: Storgata 28, 0184 Oslo, Post: Postboks 8896, Youngstorget, 0028 Oslo
Tlf. 22 17 84 00, Fax 22 17 84 01 • E-mail: oofoslo@online.no

Vår ref.: 3.11.41

Deres ref.: 16/1530

Dato: 30.06.17

Klima- og miljødepartementet

postmottak@kld.dep.no

Kopi: OOFs medlemsorganisasjoner og medlemskommuner

Høringsuttalelse til forslag til:

Endring av markaloven § 2 og markagrensa i Lunner og Nittedal kommuner

OOF mener det er svært viktig at markagrensa er lovfestet og er glad for at Klima- og miljødepartementet i prinsippet støtter dette.

OOF går imot forslaget om å innføre begrepet vesentlige samfunnsinteresser i §2, 3. ledd. Dette kan åpne for krevende fortolkninger og invitere til en eventuell ny praksis. Resten av forslaget til §2 støtter OOF.

OOF synes også det er rimelig at Lunner får et erstatningsareal, slik Nittedal får.

OOF er godt fornøyd med at departementet sier "at en ikke kan forvente lignende forslag til endringer i Marka grensa i tiden fremover."

DNT Oslo og Omegn stiller seg bak denne høringsuttalelsen.

Forslag til endring av markaloven §2

Motivasjonen til departementet for endring av lovens ordlyd i markalovens §2, 2. ledd er å klargjøre hvilke grensejusteringer bestemmelsen gir hjemmel for gjennom forskrift og for å gjøre bestemmelsen enklere å praktisere og mer forutsigbar.

OOF støtter derfor forslaget til endring i lovens §2, 2. ledd og nytt 4. ledd og deler av nytt 3. ledd.

OOF går imot deler av departementets forslag i nytt 3. ledd der det står følgende: "... treffe vedtak om mindre innskrenkende justeringer av markagrensen dersom vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig eller ...".

Departementets grunngeving for å ha med begrepet vesentlige samfunnsinteresser

I sin grunngeving sier departementet dette om vesentlige samfunnsinteresser: *"Slike interesser kan knytte seg til behov samfunnet har som vil være viktigere enn å bevare områder innenfor Marka. Vesentlighetskravet innebærer at det kun er kvalifiserte behov som vil kunne begrunne en endring av markagrensen."*

Ettersom markagrensen er fastsatt ved lov, mener departementet at det kun er *"tungtveiende hensyn av nasjonal betydning som kan begrunne endring av den lovfastsatte markagrense"*. Her viser departementet til behandlingen av det nasjonale beredskapssenteret for politiet på Taraldrud, som er bestemt lagt innenfor markagrensen.

Videre skriver departementet: *"Forhold av lokal betydning vil vanskelig kunne oppnå et slikt vesentlighetskriterium, men hensynet kan unntaksvis tenkes brukt på forhold av regional betydning."* Her nevner departementet for eksempel infrastrukturtiltak og *"uttak av mineralressurser, dersom det er av vesentlig samfunnsmessig betydning at disse tas ut av Marka og uttak i Marka er nødvendig fordi behovet ikke kan dekkes ved uttak i andre områder"*.

Departementet slår fast at *"omdisponering av markaarealer begrunnet i arealpress og en generell tomtmangel i regionen vil ikke være et tilstrekkelig tungtveiende hensyn til at markagrensen kan endres, selv for små arealer."*

"Det åpnes kun for justeringer der vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig å grensejustere." Dette innebærer, sier departementet, *"at det må foretas en helhetlig vurdering, der de samfunnsmessige interessene tiltaket skal ivareta veies mot de konkrete ulempene en grensejustering vil ha for friluftsliv, naturopplevelse og idrett i det aktuelle området."*

Til slutt sier departementet at *"i denne vurderingen må det også vektlegges om den aktuelle samfunnsinteressen kan ivaretas på annen måte slik at Marka ikke berøres, uten større praktiske eller økonomiske ulemper. Eksempelvis gjennom alternativ lokalisering utenfor Marka."*

OOFs begrunnelse for å fjerne begrepet vesentlige samfunnsinteresser

OOF er fornøyd med at departementets grunngeving for bruk av begrepet vesentlige samfunnsinteresser er streng og innskrenkende som grunnlag for å foreta mindre justeringer uten behandling i Stortinget.

Likevel uttaler departementet, uten å legge fram eksempler, at vesentlige samfunnsinteresser vil dekke noe bredere ved at den ikke er begrenset til tiltakene som § 7 i markaloven lister opp.

OOF mener at departementets grunngeving for det nye 3. leddet i § 2, eksemplifisert gjennom mulige tiltak, ivaretas etter § 7 i dagens markalov. Her åpnes det for følgende tiltak i Marka: *"offentlige infrastrukturlegg som veger, jernbane, dammer, vannforsyningssystemer, kraftledninger mv., samt områder for igangværende råstoffutvinning."*

OOF ser derfor ikke behov for å innføre begrepet vesentlige samfunnsinteresser i §2. Dette kan åpne for krevende fortolkninger og invitere til en eventuell ny praksis.

OOFs forslag til nytt 3. ledd

OOF foreslår derfor at et nytt 3.ledd får følgende tekst:

Kongen kan ved forskrift foreta bagatellmessige justeringer av grensen der denne går gjennom boligeiendommer eller hvor den av andre grunner medfører større praktiske ulemper for forvaltningen av en eiendom, og hvor justeringen ikke er til nevneverdig skade for friluftsliv, idrett eller naturopplevelse.

Forslag til endring av markagrensen i Lunner og Nittedal kommuner

I 2015 vedtok regjeringen en del justeringer av markagrensa gjennom forskrift. Samtidig varslet regjeringen at det var aktuelt med større endringer i markagrensa gjennom endring av selve markaloven. Det gjaldt særlig i tilfeller der en grenseendring kunne begrunnes med hensyn til klimavennlig boligutbygging nær kollektivknutepunkter.

Klima- og miljødepartementet har etter en grundig vurdering valgt å fremme to forslag til større endringer av markagrensa, ett i Nittedal og et i Lunner kommune. Det er også forslag om 3 erstatningsområder, alle i Nittedal kommune.

I høringsnotatet står det videre at en ikke kan forvente lignende forslag til endringer i Marka grensa i tiden fremover. Dette er OOF godt fornøyd med.

Gode erstatningsområder i Nittedal

I Nittedal kommune tas 524 dekar ut av Marka nær Nittedal stasjon og dette kompenseres med 3 erstatningsområder (743 dekar). Området som tas ut har en viss verdi for nærfriluftslivet og få spesielle naturverdier. Erstatningsarealene er viktige nærfriluftsområder. De lokale natur og friluftsansjonene er i stor grad fornøyde med dette.

Lunner må også få erstatningsområder

I Lunner kommune tas 225 dekar ved Harestua stasjon ut av Marka. Området har i dag en viss verdi for nærfriluftslivet og ingen registrerte naturverdier. Forslaget legger ikke opp til erstatningsarealer i Lunner kommune, slik det er lagt opp til i Nittedal.

OOF mener at også Lunner kommune bør få tildelt et erstatningsområde, med et areal og kvalitet tilsvarende det som nå tas ut.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver

Godkjent og elektronisk ekspedert